СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 180. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 13-го вересня 1946. No. 180. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, September 13, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — 4-0807 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

УРЯД ПРОТИ ПІДВИШКИ ПЛАТНІ СТРАЙКУЮЧИМ МОРЯКАМ

Краєва Рада Стабілізації у Вашингтоні 4 голосами проти 2 в середу 11 вересня потвердила своє рішення з 23 серпня в справі платні для моряків. На підставі цього рішення моряки з юнії Американської Федерації Праці не дістануть зрівнання платні з членами юнії Конгресу Промислових Організацій (СІО). В. Вилард Вирц, предсідник Ради Стабілізації Платні заявив репортерам, що проти цього рішення нема відклику. Запитаний, що буде дальше, відповів: „Не знаю".

Рішення Ради Стабілізації Платні негайно викликало негодування серед усіх моряків. Провідники морської юнії, приналеженої до СІО заявляють, що вони поширять страйк на всі підприємства в Злучених Державах на 24 годин на знак протесту проти несправедливого рішення Ради хоч в міжчасі підприємці піднесли платню для цих моряків. Вони теж зажадають від обох провідних робітничих організацій, тобто Американської Федерації Праці й Конгресу Промислових Організацій, щоб вони відкликали своїх представників із Ради Стабілізації Платень. Ці представники голосували проти такого рішення, яке запало в середу. Краєва Морська Юнія з СІО в Ню Йорку скликала свою раду для обговорення дальшої тактики. Вона тепер підносить домагання, підвишки платень для своїх членів до такої висоти, до якої деякі власники кораблів піднесли платню для юнії з А.Ф.П., а ця підвишка є вища, ніж дістали члени юнії СІО.

СТРАЙК ВІЗНИКІВ ПРИГАСАЄ.

Дейніел Дж. Товбин, голова Міжнародної Юнії Візників з осідком в Індіянаполис, відповів телеграфічно на заклик нюйорського посадника О'Двайера, що він полишає наладнання страйку нюйорських візників місцевим представникам юнії. Крім цього він візвав страйкуючих членів відділу 807, щоб вони покінчили дикий страйк і верталися до праці. Мейор О'Двайер виголосив по радіо промову, в якій представив перебіг своїх змагань наладнати страйк і візвав страйкарів вертатися до праці. Частина страйкарів відбула віче під голим небом і висловила негодування на мейора за це, що він приписує вибух страйку комуністам. На доказ, що страйкарі не мають нічого спільного з комуністами, вони не допустили комуністичних агітаторів на промовців.

ЗАПОВІДАЮТЬ НЕДОСТАЧУ МЯСА НА 6 ТИЖНІВ.

Вже наступного тижня щезне мясо з обідних столів, як це заповідають продуценти й власники великих різень. Постачання живого товару до різень так упало після проголошення нового цінника мяса Бюром Адміністрації Цін, що не можна надіятися швидкої направи відносин. — У звязку з недостачею мяса в дрібнім продажу виявляється, що деякі продавці не дозволяють федеральним інспекторам провірювати, кільки припасів мяса вони мають у холодільнях і звідки це мясо походить. Цих продавців змісця підозрівають, що вони мають порозуміння з осередками чорного ринку.

УРЯД ЗА ОФЕНЗИВУ ДЛЯ ОБОРОНИ ПЕРЕД АТОМОВОЮ БОМБОЮ.

На зібранні Американського Хемічного Товариства в Шікагу виявив його предсідник полк. Бредлі Дюї, що оба генеральні штаби американських збройних сил поручили офензиву як доцільну оборону Злучених Держав перед нападом ворога. Полк. Дюї був урядовим обсерватором експерименту з атомовою бомбою на Бікіні і він знає звіт, який предложили генеральні штаби президентові. У звіті сказано, що проти атомової війни нема іншого ратунку як розпорошення населення. Тому на випадок, колиб якась держава була готова напасти на Злучені Держави з атомовою бомбою, наша країна мусить мати тільки готових бомб, щоб напасти ворожу державу і недопустити до знищення нашого краю.

СОВЄТИ НЕ ДОПУСТЯТЬ ДО СВІТОВОГО УРЯДУ.

На конференції вибраних представників природних наук, філософії і релігії розведено дискусію над думкою бувшого асистента в департаменті стейту, Тамеса К. Финлетера, що „лише світовий уряд через примінення права може усунути міжнародню війну". В дискусії виводив Волдемар Гуріян, професор політичного знання в університеті Нотр Дем, що це не можливе тому, що Совєти не допустять до стабілізації відносин у світі, а радше будуть використувати всякі невзгодини, щоб поширити революцію на підставі марксистських теорій. Єдиною реальною радою на це є довести до цього, щоб політика Совєтів упала, а тоді вони прийдуть до хвилевого порозуміння з іншими. — Підчас такої дискусії проф. Квінсі Райт з Шікага радив відложити політику основану на ідеалах, доки не минеться політика основана на страсті.

За признання національної назви для українських скитальців

На вічу в церковній салі св. Николая в Бофало, відбутім у середу 11. вересня з рамени Західно-нюйорського Допомогового Комітету в приявности 400 людей і розголошеним належно в місцевій пресі та по радіо, по рефераті д-ра В. Ґалана, принято резолюцію з домаганням, щоб українські скитальці в Европі мали признане імя українських скитальців — „Здепласованих Осіб" — і щоб пороблено всі старання для їх розміщення по демократичних краях. Переведено належну збірку. — Предсідником віча був ветеран Колотило. Про це звідомляє телеграма до „Свободи" від секретаря Цьопика.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ МЕТОДИ ДЛЯ БРИТІЙСЬКОЇ АРМІЇ.

Маршал вайкавнт Монтґомері, начальник Головної Булави британської армії, що тепер перебуває у Вашингтоні, сказав вчасі пресової конференції, що він вводить в бритійській армії військові методи Злучених Держав. Упродовж підгодинних запитів він висловив погляд, що навіть у віці атомової бомби ще не є перестаріла сухопутна армія, а зокрема піхота.

ВИДВИГАЮТЬ ІДЕЮ ЕКОНОМІЧНИХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ЕВРОПИ.

Конференція Горожан Міжнародньої Економічної Юнії у Ню Йорку видала звіт із своєї праці для ідеї створення „Економічних Злучених Держав Европи Тепер". Звіт твердить, що єдина Франція має потрібні засоби створити такий економічний союз держав Европи. Організація повинна б обняти насамперед економічні справи, а опісля вона могла б поширитися на інші ділянки, сказано в звіті.

ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО УГОДОВСТВА ЗІ СОВЄТАМИ.

В Коломбус, на республиканській конвенції стейту Огайо, сенатор Роберт А. Тафт виступив з гострою критикою адміністрації президента Трумана, закидуючи їй угодовство зі Совєтами. Він заявив, що Америка сьогодні далеко більше загрожена зі зовні, як це було перед війною і якщо вона дальше продовжувала б політику угодовства у відношенні до Совєтського Союзу, то готова втратити всі здобутки та ідеї, за які боролася.

Воєнна підготовка на Балканах; концентрація військ і будова укріплень в Альбанії та Югославії

З Балканів через Рим та Істамбул наспіли тривожні вістки з вірогостойних джерел про масову концентрацію військ та будову укріплень в Альбанії та Югославії здовж грецького кордону. З повідомлень виходить, що все це діється під наглядом і по плану та при активній допомозі з Москви. В Альбанії змобілізовано 70-тисячну армію та покликано дальші старші річники. Вишкіл переводять совєтські інструктори. Альбанський уряд мав відступити Совєтам остров Сасено у Валонському заливі, де большевики розбудовують сильну воєнну, насамперед летунську базу, виселюючи цивільне населення. Ціла альбанська і у великій частині югославська армії забезпечені важкою і легкою совєтською зброєю з літаками і танками включно, як теж зброєю здобутою від німців. В Дураццо перебуває совєтська військова місія, що наглядає над перевозом та вивантажуванням зброї. Альбанську та югославську армії переорганізовано на совєтський лад а міліцію і прикордонні війська на лад НКВД. Потверджується теж наявність совєтських дивізій, що мали прийти з Болгарії. Згадані армії сконцентровано насамперед в долині Вардару, традиційному пункті інвазійного вимаршу на Грецію. В обидвох країнах, насамперед здовж грецького кордону, будується укріплення, якими керують совєтські військові і цивільні спеціялісти. Здовж шляхів розташовується зенітну артилерію. Білгородське радіо повідомило про підписання югославсько-альбанського морського договору. Неофіціяльно повідомляється, що між цими двома країнами практично знесено кордон і їх перемінюється у величезний військовий арсенал, при чому Совєти постачають зброю параплавами морем. Найбільші сили альбанської армії сконцентровано в зоні Арґірокастрон. З міст Блішті і Корка евакуовано все цивільне населення. В повідомленнях вичисляється подрібно, які військові частини і де їх сконцентровано та якою зброєю забезпечено. — Альбанський міністер війни проголосив місто і район Коріцу „зоною народної оборони", замкненою для руху цивільного населення. В альбанських портах позакладано міни. З повідомлень виходить ясно, що ціла воєнна підготовка в Альбанії, Югославії та Болгарії є совєтським ділом та має виразно агресивний а не оборонний характер. Американська преса подає ці відомості на перших шпальтах та під великими заголовками.

НАПАДИ СОВЄТІВ НА АНГЛІЮ И АМЕРИКУ В РАДІ БЕЗПЕКИ.

До гістеричних агітаційних виступів Дмитра Мануїльського в Раді Безпеки долучився теж головний представник Кремля Андрей Ґромико. На засіданні Ради дня 11. вересня він гостро обвинувачував Велику Британію і Злучені Держави за їх політику в Греції, називаючи постій британської залоги та відвідини американської флоти „обидою для грецького народу". Ґромико вважає, що британсько-американська політиак в Греції є звернена виразно проти Совєтського Союзу („грецького народу") та загрожує світовому мирові. В слід за Мануїльським він теж виголосив відповідну огітаційну комуністичну промову, називаючи комунізм і Совєтський Союз „єдиним заборолом демократії" та свободи народів. На закиди Мануїльського і Громика відповідав річево британський представник, доказуючи їм — кажучи на недипльоматичній мові — брехню. З американського боку є голоси, щоби при грецькій справі видвигнути справу цілого Балкану.

СПРАВА СКИТАЛЬЦІВ В ЕКОНОМІЧНІЙ ТА СОЦІЯЛЬНІЙ РАДІ ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ.

На засіданні Економічної та Соціяльної Ради О. Д. дня 11. вересня генеральний директор УНРРА Ля Ґвардія заявив, що він повинен цілком просто запитати кожну державу в світі скільки скитальців вона хоче прийняти. В своїй промові Ля Ґвардія представив трагічне положення скитальців і заявив, що коли їх справа не буде розвязана протягом найближчих трьох років, то й всі намагання Обєднаних Держав наладнати післявоєнні відносини в світі будуть даремні. 800,000 скитальців ще бажають вернутися до своїх країн, а інші відмовляються і їх мусять прийняти чужі країни, заявив Ля Ґвардія. Він висловив побоювання про долю скитальців після розвязання УНРРА, що має наступити вже з кінцем цього року, натомісць нова Міжнародна Організація для скитальців матиме фонди і зможе розпочати свою роботу не раніше, як в половині наступного року. Ля Ґвардія висловив надію, що американський конгрес погодиться на пропозицію президента щодо впущення до Злучених Держав додаткової квоти скитальців. Совєтський представник виступив з протестом проти пропаганди, яку веделься в таборах скитальців. Він звернувся зі запитанням до Ля Ґвардії, як це є з твердженнями українських скитальців, що „большевики вимордували 17 міліонів українців". Ля Ґвардія відповів, що українці не бажають вертатися до Совєтського Союзу, але що кожна країна, отже і Сов. Україна має право вислати до таборів своїх представників, які „сказали б своїм людям правду".

НОВІ АРЕШТИ В ЮГОСЛАВІЇ.

З Білгороду повідомляють, що Тіто наказав заарештувати Мілоса Трефуновіча, 75-літнього премієра югославського уряду на вигнанні за час війни. Він є керівником радикальної партії, яка минулого листопада була відмовилася від участи у виборах. На процесі Міхайловіча Тріфуновіч зізнавав як свідок і його зізнання з прокураторської точки зору були незадовольняючі і некорисні.

СПРАВЕДЛИВЕ СТАНОВИЩЕ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ НА МИРОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Делеґація Злучених Держав на Мировій Конференції в Парижі знова дала доказ, що Америка не бажає собі жодної власної користи з віднесеної у війні перемоги, а тільки змагає до встановлення тривкого і справедливого мира. Американський представник в незвичайно отвертій формі остерігав усі країни, які домагаються воєнного відшкодовання від Італії, що Злучені Держави не бажають, щоби їх допомога, яку вони дають зруйнованій війною Італії, переходила негайно у форми італійських воєнних відшкодовань до інших країн. Злучені Держави самі від жодної країни не домагаються відшкодовань. На засіданні політичної і територіяльної балканської комісії американський представник виступив в обороні Греції, підтримуючи її домагання до ревізії кордону з Болгарією. Італійський представник пропонував плебисцит у спірних територіях Венеції Джулії і Трієсту. Країни совєтського блоку продовжували в цій справі свою „розбишацьку тактику", відкидаючи всякі пропозиції, що не йшли по їх лінії. Совєтський Союз противився долученню до договору з Мадярщиною клявзулі про гарантію прав жидівській меншині. Комісія проєктів відкинула більшістю 14 голосів проти 2 австралійську пропозицію, щоби в договір з Фінляндією долучити клявзулю про створення Міжнародного Трибуналу Людських Прав. П проєкті договору з Румунією встановлено тотальну силу румунської армії на 138,000 осіб.

КОМУНІСТИ ПРОТИ ПЛАНУ ЧОТИРЬОХ ВЕЛИКИХ

Секретар комуністичної партії в Трієсті висловився проти французького плану в Раді Міністрів Чотирьох Потуг в справі Трієсту. Він заявив, що комуністи не погодяться на іншу розвязку цеї справи якщо вона не відповідатиме їх бажанням і готові за це боротися. Французький план, як відомо, залишає при Італії місто Ґоріцу та деякі інші місцевості на побережі Адріятику. Комуністи домагаються обмеження міжнародної зони тільки до міста Трієсту та прилучення Венеції Джулії до Югославії.

ГРЕЦЬКИЙ КОРОЛЬ ВЗИВАЄ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТІ.

Грецький король в своєму першому зверненні до народу після відзискання трону та проголошеному ще з Лондону взиває греків до „національної єдности, базованої на прінціпах геленської та християнської цивілізації". Він заявив, що на досягнення такої єдности між правими і лівими греками він віддасть усі свої сили, бо від цего може залежати не тільки мир в Греції, але й в світі. З Греції повідомляють про дальші напади комуністів на монархістів.

ПРЕСОВА БОРОТЬБА В АВСТРІЇ.

Нечисленні австрійські незалежні ґазети розпочали свій протинаступ проти нових пресових порядків, які заводиться в Австрії під комуністичним впливом. Там забороняється або ставиться поважні перешкоди вільній і комерсійній пресі, натомість всіляко піддержується офіціяльні ґазети.

АНГЛІЙСЬКИЙ УРЯД ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

У звязку з житловими трудноцями в Лондоні, британська комуністична партія організує всілякі безпорядки. Комуністи безправно і не питаючи дозволу власників чи закону занімають вільні кватири та розгосподарюються в них. Премієр Атлі назвав їх „влізливцями" та заявив, що уряд поробить відповідні заходи, щоби законами берегти громадськість від цих безпорядків.

АРАБИ ПРОТИ ПОДІЛУ ПАЛЕСТИНИ.

В Лондоні почалась давно заповіджена конференція в справі Палестини, в якій беруть участь 15 представників арабських держав та Арабської Ліґи. Жиди відмовились від участи в Конференції. Премієр Атлі, відкриваючи конференцію, заявив, що Анґлія не буде обстоювати свій план створення з Палестини федеративної арабсько-жидівської держави. Араби зі свого боку противляться подіблові Палестини на дві окремі держави, жидівську й арабську. З Палестини дальше приходять вістки про британську акцію проти жидівських терористів.

КРИТИЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ КОМУНІСТІВ В КИТАЮ.

З Нанкінгу повідомляють про дальші успіхи національних військ, що здобули нові території від комуністів. У звязку з критичним положенням на фронтах та з комуністичним відкиненням пропозиції переговорів на базі створення коаліційної Державної Ради, командант комуністичних військ звернувся телеграмою до комуністичної централі в Єнан, домагаючись нових і дефінітивних інструкцій від китайського комуністичного Політбюра.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18. N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАДУЖИВАЮТЬ ІМЕНІ РУЗВЕЛТА

Комуністична преса в Америці постійно хвалить покійного президента Рузвелта, ідучи, як у всьому, так і тут, за вказівками Кремля. Знову ж Кремль покликується на Рузвелта, коли треба йому критикувати цю політику нашого уряду, що не іде на постійні уступки агресивній та імперіялістичній політиці Советів. Комуністи роблять з Рузвелта якусь „легендарну" особу, що то все знала і передбачувала, як у внутрішній політиці, так і заграничній, але головно кладуть натиск на це, що Рузвелт був у згоді й дружбі зі Сталіном і Советами.

Що це є звичайний кремлінський „трик", розуміє кожний, хто визнається на большевицькій тактиці й пропаганді. Але не можна сказати, що в цьому нема теж деякої вини і збоку самого бувшого президента, що надто вірив у силу свого особистого впливу теж і на таку особу як Сталін, як і в можливість демократизації советського режіму по війні; і тому ішов Советам у всьому наруку. До угодової політики Рузвелта у відношенні до Советів причинились крім военних обставин теж і близькі його дорадники, включно з тими, що сиділи в департаменті стейту.

Та як воно не було б у минулому, можна вірити, що коли б Рузвелт тепер жив, він певно не був би щодо Советів „апізером", бачучи, як советський імперіялізм стає загрозою світовому замиренню та небезпекою для самої Америки.

Цю віру пробують одначе захитувати комуністи, розреклямовуючи Еліота Рузвелта, сина покійного президента, що то готується тепер видати книжку, в якій має описати „зраду мирової політики" свого батька, про що згадує наразі коротко в журналі "Look". Ця „зрада" має бути по думці комуністів головно в цьому, що наступники Рузвелта зачали переводити політику „твердості зі Советським Союзом". Кремлівські ступайки з У. Щ. Вістей, що так пишуть, називають тих наступників „реакціонерами", себто таких як Труман, Бирнс та їм подібні. Розреклямовують комуністи ще й паню Елінор Рузвелт, яка не зважаючи на свою політичну вироблеміть, нарobила свого часу багато шкоди, потуруючи комуністичним впливам серед зорганізованої американської молоді. Одним словом „запрягають" рідню Рузвелта до пропаганди в користь кремлівського тоталітаризму і московського імперіялізму.

Цю пропаганду, як заповідають, розвинуть комуністи теж і на „Конгресі Американських Словян", що має відбутись в Ню Йорку як чергове большевицьке збіговище. Головним кличем цього збіговища буде „Повернути до програми Рузвелта". Витатимуть зібраних, між іншим й „гості" зі советського пекла, між якими не бракуватиме відомої пари: Корнійчук і Ванда Васілевска.

Злучені Держави і Совєтський Союз

(Причини і цілі американської неуступчивости).

Американська політика у відношенні до Советського Союзу протягом останніх місяців є без сумніву головною темою публичної і приватної дискусій в світі. Американська постава на Мировій Конференції в Парижі, гостра реакція і виступи проти Советського Союзу у звязку з югославськими провокаціями, американська нота у відповідь на советські домагання щодо Дарданелів і вкінці виступ секретаря стейту Бирнса в справі Німеччини, як теж відповідні практичні потягнення штабу американської армії, все це викликує найрізноманітніші інтерпретації і дуже часто доводить до різних фальшивих висновків.

Перш за все треба ствердити факт, що Америка не бажає війни і цим власне подиктована її остання неуступчивість у відношенні до Советського Союзу. Американські зброєння, атомова бомба, військові бази та союзи, все це має виключно ту саму оборонну ціль. Під цим оглядом Америка багато дечого навчилася за останні два десятки років, головно в останніх роках перед другою світовою війною. Сьогодні тут скрізь почується і вичитується ту саму думку, що коли б демократії взагалі а Злучені Держави зокрема були повели власне політику неуступчивости у відношенні до Гітлера та були порobили відповідну оборонну підготовку дещо швидше, як після довгих і розбіжних дебат в парляментах, сьогодні багато американських „бойсів" були б жили, а світ не потребував би був переживати страхіть другої світової війни.

Сьогодні, подібно як десять років тому, знова витворюється „военну гістерію", подібно як Гітлер витворював її від 1936 до 1939. За той час, як демократичні країни виправдувалися, що вони не бажають війни та практично це доказували своєю уступчивістю, Німеччина зброїлася і, вкінці, розпочала війну. Для загарбницьких держав країни недостаточно озброєні і невідповідно забезпечені є надто приманливою добичею, щоб на них не накинутись. Це виказує практика з Німеччиною та Японією.

Сьогодні подібну і ще відповідно збільшену „военну гістерію" витворює Советський Союз. Своїми твердженнями, що американська неуступчивість може довести до війни, витворюється власне атмосферу „угодовства", що у відношенні до Советського Союзу означало б нову агресивну збою Советів. Советські цілі та комуністична „генеральна лінія" аж надто нагадують Гітлера і аж надто добре відомі, а досвід другої світової війни коштував надто дорого, щоб усім цим справам можна дальше спокійно приглядатися. Америка не бажає війни і тому до війни підготовляється.

Злучені Держави не можуть почуватися безпечно, як довго інші країни держать у военному поготівлі величезні армії і не можуть перестати зброїтися, як довго зброяться інші. Шість членів американського конгресу зробили інспекційну поїздку по Далекому Сході і ствердили факт, що Советський Союз держить на Кореї і в Азії взагалі далеко більші сили, як це могло б бути потрібне і як їх держить Америка. Це саме в Европі. На Балканах і в Центральній Европі стоять не тільки міліони советських уніформованих салдатів, але советські офіцири, та інструктори відповідно вишколюють теж армії інших опанованих ними народів. Сам Советський Союз знова відгородився залізною куртиною від світа і сьогодні є тільки небагато людей, що могли б з деякою точністю сказати, що там робиться. Большевицькі пяті колони в поодиноких країнах та явні і таємні інструкції для них з черги зраджують справжні советські цілі. Все це вказує цілком виразно на те, що Советський Союз рішений заволодіти Европою і світом на „гітлерівський лад „так, або інакше", а Злучені Держави теж твердо рішені „так, або інакше" до цього не допустити. В тому то причина і ціль нової неуступчивости американської політики у відношенні до Советського Союзу. В американській пресі майже цілком затихли недавні ще „угодові" голоси і публична опінія повністю піддержує політику уряду, без сумніву політику мира, але не за всяку ціну.

Микола Чубатий.

Поворот военного комунізму в Совєтах

Всі відомости, що передістаються зі Советів за границю, говорять однозгідно, що в Советах діються поважні переміни, які можуть принести зі собою несподіванки кожного дня. Один факт серед тих донесень є певний, іменно, що Советський Союз є перетомлений війною, а його верхівка здеморалізована. Другий факт, це наявність глибокої прірви між комуністичною партією та громадянством, зокрема тими широкими масами, що боролися за цілість Советського Союзу, отже поміж партійними людьми та бувшими військовиками. Яке становище активної армії, зокрема вищих військовиків, годі нині збагнути, тому що частина їх втягнена в партію, а друга причаїлася в побоюванні щоб їх не зустрінула така чистка, яка зустрінула 1937 маршала Тугачевського та товаришів.

Деякий час видавалося, що Сталін нерішений на яку сторону стати; по боці армії та при її допомозі втримувати свою диктатуру, чи наново обновити силу та авторитет партії і передвоєнну диктатуру? Сталін, видно прийшов до переконання, що опертя на військовиків надто ризиковне, бо невідомо чи професійні військовики бажали б мати його все своїм генераліссимусом, тому волів йти старим шляхом та при допомозі партії і поліції здавити всяку опозицію.

Саме тепер відбувається обновлення „лінії" комуністичної партії, значення якої було дещо захиталося вчасі війни. Саме тепер переводиться теж скріплення партійної дисципліни, щоби при помочі партії, поставленої на военну стопу, опанувати розхитане війною советське громадянство.

Літвінов барометром міжнародного положення Советів.

Немає сумніву, що причиною, яка приспішила цей процес, стали нові военні алярми. Нині існує вже поважна небезпека конфлікту поміж демократичними державами заходу та Советами. Зудар поміж тими двома силами понад всякий сумнів мусів би довести до упадку кремлівської диктатури та до поважних політичних змін на цілій величезній території.

Перед клікою кремлівських диктаторів стоїть поважне марево опинитися там, де нині націстичні вожаки, тому не диво, що вони за всяку ціну хотіли б ратувати свої голови та соток тисяч червоного ґештапо.

Що Кремль з трівогою дивиться на своє міжнардоне положення та рішений боронити своєї влади, видно найкраще з нової карієри Літвінова. Советський дипльомат Максим Літвінов відомий як прихильник стислої советської співпраці з Англією та Америкою. Коли Советам на цьому залежало, то М. Літвінов у своїй карієрі все йшов в гору; коли ці відносини погіршувалися, тоді його зірка меркла і він відходив з забуття, деколи навіть попадав в небезпеку ліквідації. М. Літвінов став барометром для відносин Советів до англосаських держав.

Це Літвінов був тим амбасадором, що переканав през. Рузвелта про потребу визнати Совєти та навязати з ними дипльоматичні взаємини. Він теж був довший час амбасадором Советів, до Вашингтону. Коли Гітлер та Сталін в році 1939 заключили пакт приязні проти Англії та Америки, тоді Літвінов пішов у відставку. Коли ж вибухла німецько - советська війна, Літвінов знова підійшов до гори та став амбасадором Советів в Вашінгтоні.

Для переговорів Советів з Вашингтоном та Англією на передодні перемоги над Німеччиною, англофіл М. Літвінов не надавався, тому Кремль його відкликав з вашингтонського посту до Москви, де він став одним із заступників міністра закордонних справ, де його роля була невелика. Одначе, в останніх днях преса донесла, що Літвінов стратив навіть цей пост. Виглядало б, що політично він зліквідований.

Усунення М. Літвінова говорило б про повагу напружения поміж англосаськими державами та Советами. Серед тих відносин праця М. Літвінова може бути скорше шкідливою ніж корисною. Та не тільки сам Літвінов, подібно до нього теж і маси советських громадян, які зустрілися зі західною Европою, стали прихильниками демократичних держав, а це вже грізна справа.

Відворот на старі протидемократичні позиції.

Щоби приготовити советські маси до евентуальної розправи з демократичним світом, а тим самим, щоби спасти свої голови, Кремль дав знак до загального відвороту від дотеперішного толерування продемократичних симпатій в Советах та переходу на старі позиції правовірного комунізму. Західна демократія має багато приманливого теж для багатьох військовиків, що зустрічалися зі своїми товаришами зброї зі заходу. Одним словом, нелегко нині Сталінові та Політбюрові казати советській армії та громадянству боротися проти демократичних держав з таким запалом, з яким вони боролися проти націстів.

Серед таких настроїв в рядах громадянства та армії Кремль старається наново поставити перед очи своїх громадян ідеал комуністичної держави, згідно з правовірною ідеологією марксизму, ленінізму та сталінізму. В Советах дали згори приказ до скорого ідеологічного відвороту на старі передвоєнні позиції, щоби цілком не є такою легкою справою після кількох літ кормлення советських громадян відмінною пропагандою.

Кремлівська верхівка позволила на буйний розквіт російського націоналізму, вона навіть толерутала місцеві націоналізми, між ними найгрізніший український, з одною цілю розбудити в масах патріотизм до боротьби проти націстів.

Опоєні перемогою та успіхами в Теґерані, Ялті та Потсдамі кремлівські диктатори обіцяли народові мир та добробут. Товари зрабовані в західній Европі звозили потягами до Москви і других більших міст та стали продавати народові, щоби показати наочні успіхи перемоги під проводом „геніяльного" Сталіна. Самі кремлівські верховоди душевно відтягнули маси від твердих літ пятиліток та звільнили диктатуру партії. Сталін мріяв про переможну Советську Росію, що пануватиме над Европою та Азією.

Одначе мрії Советів про панування скоро розбилися об тверду поставу демократичних держав, ворогів всякої диктатури. Кремль мусів рахуватися з новою скоро зміненою ситуацією та переставити рейки внутрішньої політики на давні шляхи правовірного комунізму. Різниця одначе тепер буля ця, що советське громадянство стало немов знов подібним до громадянства Росії по жовтневім большевицьким перевороті. Завести наново карність можна тільки через поворот до военного комунізму, що при помочі партії та поліції потрапить взяти знова громадянство в свої тверді руки як після 1917 року.

Справжні причини чистки.

Перша та найважніша річ для Сталіна та Політбюра притягнути маси на свою сторону переконанням, що війна принесла деморалізацію навіть в ряди партійних діячів, тому треба ту деморалізацію винищити. По цілій Советській Росії позволили народові скаржитися в пресі, на зборах на надужиття партійних босів. В пресі посипалися дописи з фабрик, колгоспів та урядів. Кремлівські вожаки стараються виробити опінію, що довкола неправда та неволя, а тільки один Кремль є островом та прибіжищем правости. Раз так є, так Кремль дістає моральне право чистити Авгієву стайню повоєнної советської держави.

Розпочалася чистка, яка не переводить направи деморалізації, але реалізуючи пляни Кремля усуває опизицію та наново обсаджує всі відповідальні позиції своїми людьми, щоби вони стали підпорою кремлівських диктаторів в такі непевні часи як на заграничнім терені так і внутрі Союзу.

Донесення говорять про чистку в індустрії, про усування директорів за їх ошуканчі маніпуляції. Чули ми про чистку в армії та серед світа советських інтелектуалів. Зокрема чистка дисягла глибоко партійний, адміністраційний та промисловий апарат України.

Серед тої чистки в Україні вилазить шило з мішка, бо згадується про український націоналізм, про „фалшиву" національну ідеологію українців та про ідеалізування української минувшини.

На ділі Кремль нищить всяку опозицію проти себе, опозицію в партії, та опозицію поневолених націй. Чи чистка Сталіна обмежиться тільки до усування з посад, годі пропустити. Підзорливість Кремля величезна і він так довго не може спокійно спати, доки опозиційні елементи будуть жити між людьми, з ними зустрічатися та на людей впливати. Можна припускати, що стоїмо на порозі нового кривавого военного комунізму, який большевики розгорнули на початку своєї влади та в Україні в роках 1930-1933. Одначе є сумнів чи Сталінові та Політбюрові пощастить закріпити й тепер свою владу так, як по початку червоної революції та в пізніших критичних часах.

ОЛ. ЛУГОВИЙ — Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.

(Другий том трильогії „ОГНЕМ І КРОВЮ").

ПЕРША ЧАСТИНА

. 45)

— вигороджував свій полк Дессіно. В полках не мало старшин монархістів по поглядах. Якась частина гусарів проводові тих старшин підлягає! Далі — полки не однородні по племенам. Властивих русских, великоросів в полках мало. Служать литвини, кавказці, татари, білорусини, а найбільше малоросів - українців! Однаковою мірою міряти всіх їх не можна. До кожної народности необхідно винайти інший підхід.

— В Російська Республіка одно племя — російське!... — повчив фон Круг.

— Позволю собі з вами не погодититися! Російська шкільна історія визнає в Росії не менше 47 різних народностей... — Дессіно знов заперечив.

— А хто з старшин монархіст? — вмішався фон Клюк.

— Не можу сказати! Політичними поглядами старшин ніколи не цікавився. Зрештою до революції всяка політика старшинам заборонялася. Поки старшина чесно виконує наложені на нього службові обовязки, не понижує звання старшини, його переконання мене не обходять. Хто яких поглядів — не сказав би, хочаб і знав!

— Не розумієте завдань революційного часу!... — ще раз повчив фон Круг невдоволено.

— Старий я вже, пане генерале, вчитися розуміти. Розумію завдання старшини, цього розуміння для мене вповні вистане. До війни займав я становище предсідника мирових суддів повіту, звик до переконань людини не чіплятися!... — на невдоволення начальства Дессіно пустив ледви помітні шпильки по адресі генералів. Колючок ті непомітили. Начальник дивізії повчав ще більш похмуро:

— Панове полковники не обізнані зо складом своїх частин. Командант мусить знати все, що вояк, — не то старшина, — думає, що говорить в тісному гурті товаришів, що пише до рідні!...

— Може воно й так, пане генерале, — пустив помітнішу колючку Дараган. — Але в наших полках не водилося контррозвідки за царату, не заводитимемо її й тепер, по революції!

— Засміло висловлюетеся, полковнику! — кинув фон Клюк.

— За те правдиво! — відтяв Дараган коротко.

— Про відмову ваших полків від присяги, — фон Круг зачав начальницьким тоном, — буде доложено вищим командам! Не вийде відмова на добре ні вам, ні вашим полкам; може ще декому! Маємо докладні відомости, чиїх розумів вся та справа!... Не знаючим своїх частин командантам — в революційній армії не місце, — це вятямте собі, панове! Можете розводити свої полки!...

Без паради, без церемонійного маршу полки посотенно рушили до землянок. „Фони" ще постояли мовчки, повернули коней, та й ні зким не попрощавшися, поїхали собі. Запахло поважними неприємностями.

Сторонні свідки „великого присяжного хляпу", Ромейко і Паволоцький підіхали до полковників.

— Щож, панове, можна поздоровити з присягою? — трохи насмішкувато крикнув ще з даля малий з довгим назвищем князь.

— Не глузуйте, пане генерале!... — озвався Дараган заклопотано. — Коби з тої присяги не вийшло халепи!...

— Тепер, у революційний час? Смійтеся! — Паволоцький заспокоїв.

— Думаете, Володимире Миколаєвичу? — питав обнадієний Дессіно.

— Певно, Володимире Миколаєвичу! Ця пара гнідих, що щойно відїхала, пакостити полкам не наважиться! В штабі, зрештою, генерал Чорний, а ці оба новики!... Якось перемелеться!...

— Перемелеться, та чи вийде з того добра мука? — Дараган сумнівався.

— Вийде чи ні, потерпати нема причини! Бригада кінноти — це сила! Розброювати її чи зачіпати не посміють! Найбільше — можуть, вас позбавити командування. Неприємна це справа, розуміється, та, якось перетерпите! Ось ми, з князем, генералами без війська поробилися, і нічого!... Навіть приємно отак, без обовязків, швендатися, не чути на плечах відповідальности!... А в разі чого, то... — Паволоцький не докінчив.

— То що?... — Дараган перепитав.

— До Києва чкурнемо! — слідувала відповідь.

(Дальше буде).

Що писала „Свобода" тому 40 років?

13. вересня 1906.

З УКРАЇНСЬКИХ СПРАВ.

Новий часопис став видавати А. Хромовський в Ню Йорку. Зоветься „Робітник", виходить двічі на місяць, коштує на рік $1.50, правопису вживає етимологічного. — Відїхав до краю минулого вівтірка, дня 4-го вересня, о. Павло Тимкевич з Йонкерс. Він від довшого часу перебував у шпиталі для умово недужих. — В Росії видруковано накінець Євангеліє Господа нашого Ісуса Христа, від Матея, церковно-словянською й українською мовою. Євангеліє надруковано фонетикою з благословення Синоду в московській синодальній друкарні. Ціна 25 коп. Дальші частини Нового Завіта в друку.

КОНВЕНЦІЯ ЕСПЕРАНТИСТІВ.

У Швайцарії відбулася конвенція прихильників міжнародного штучного язика, що звесь есперанто. Це має бути язик легкий до вивчення. Ним уже друкують книжки, газети, навіть говорять проповіди. Наскільки ця мова буде практична, покаже будучність.

ВИНИПЕГСЬКЕ ВІЧЕ.

Дня 22. липня б. р. відбулося при вул. Манитоба й Павер, у Винипегу, в Канаді, всенародне віче, скликане товариством ім. Шевченка. Його отворив тов. Льотак, який покликав на предсідника т. Фарлея, а цей знову запросив на секретаря т. А. Новака. Перший говорив А. Ферлей, порівнуючи робітника з капіталістом. Другим промовцем був Льотак, третім т. Сліпченко, що тому три місяці приїхав з України. Дальші промовці були: Арсенич, Ризюк, Головацький, Ястремський і Тодір Кабан, що недавно прибув з Галичини. Коли зголосився до слова партнер Серафима, п. Мужов, йому не дали говорити. Збори закінчилися піснями „Ми гайдамаки", „Не пора". А що на салі було багато соціял-революціонерів з Росії, то на їх бажання відспівано „Марсиліянку" і „Червоний Прапор". Саля була виповнена по береги, до читальні вписалося 13 нових членів.

НОВОЗНАЙДЕНІ ТВОРИ Т. ШЕВЧЕНКА.

У Петербурзі найшов д. Щоголів зшиток поезій Шевченка, писаний його власною рукою, під заг. „Три літа". До зшитку додав Шевченко і свою передмову, яка є гірким докором на адресу тих українців, що покинули своє рідне, а пішли служити московському богові.

КОСИ З ВІДНЯ ДЛЯ ФАРМЕРІВ В АМЕРИЦІ!

Михайло Пасічник з Відня оголошує, що має добрі коси для українських фармерів в Америці по дешевій ціні — від 135 до 235 сотиків. Їх висилається лише за попереднім надісланням грошей за коси і на пересилку. Пакунок за 5 кг. ваги коштує 7 корон і 50 сот.

Божевільний страх перед українцями

Спостерігаючи поведінку большевиків в Україні та большевицьку пропаганду проти українців закордоном, приходиться до переконання, що большевиків справді огорнув якийсь божевільний жах перед українцями. В самій Україні большевикам зганяють сон з очей українські націоналісти, саботажисти, петлюрівці, повстанці і взагалі „ідеї Грушевського", а закордоном українські скитальці псують їм вже і без того цілком зіпсуту кров.

Влучення польської армії генерала Андерса в англійську та признання польським громадянам, які в цій армії служили, англійського громадянства, большевики знова використовують до своїх бандитських випадів проти українських скитальців. Відомо, що в армії Андерса було теж чимало українців, бувших польських громадян, які в цій армії опинилися зразу силою обставин, а опісля в ній залишилися з метою боротьби проти німців. Розуміється, що цим українцям належаться тепер теж і привілеї, які Велика Британія признала цілому т. зв. Польському Другому Корпусові. І це, видно, найбільше дратує Москву, яка наказала свому театральному урядові у Варшаві виготовити відповідний протест, а зараз ще й вислати окремого представника до Лондону, який мав би „доказувати" на підставі „документів", що Андерс приймає тепер нелегально до своєї армії членів Української Повстанської Армії, або українських скитальців, які викажуться, що вони є проти большевиків. Відома пробольшевицька агенція ОНА (Оверсіз Нюз Ейдженсі) в Ню Йорку в своєму виданні від 9. вересня аж захлистується з безсилої люті проти українських повстанців, або скитальців, переплітаючи щедро свою безглузду інформацію „істінно русскімі" епітетами з большевицького лайливого лексикону. В цій то інформації й говориться, що варшавський уряд має „документи", які „переконують", що майже ціла армія Андерса складається тільки з українських повстанців, або теж українських „военних злочинців", які досі перебували в таборах скитальців в Німеччині. Згадана агенція подає, що „до Лондону уже виїхав представник (варшавського) міністерства заграничних справ Юзеф Міневіч, який повіз зі собою наглядні докази, що генерал Андерс памагає своїм і чужим квізлінгам і бандитам втиснутися до одної з британських колоній..." Агенція твердить, що „Міневіч доведе англійським властям, що серед людей генерала Андерса в Італії тепер находять захист найогидніші кримінальні типи, такі як відомий український ґештаповець Шатковський"..., як теж „велике число українських квізлінгів з Галичини..." Міневіч повіз теж „докази", що „серед українців, які в останніх часах напливають з Німеччини до Італії, находяться дуже небезпечні типи" та між якими „є люди, що давніше займалися підривною роботою в Польщі". Якщоб не згадка, що тут іде про українців, можна б собі подумати, що Міневіч повіз до Лондону зажалення на теперішнього польського преміера у Варшаві, що — як відомо — власне підривною роботою в Польщі занімався та був навіть за неї суджений і засуджений.

Згадана большевицька агенція чула, як „кажуть, що між новими „вояками" генерала Андерса мають бути визначні українські провідники", які ще „донедавна перебували в таборах депласованих осіб" в Німеччині, але зараз „неправно перебрались в Італію і, на підставі доказів, які будуть представлені англійському урядові, одержали фальшиві паспорти від Андерсових людей та заміряють дістатися до Канади"... З подібними „доказами" мають ще виступити теж уряди Чехословаччини та Югославії.

Большевики з одного боку твердять, що Української Повстанської Армії цілком „нет", що скитальці, це за малими виїмками ті, що їх англійці й американці додому не пускають, хоча вони рвуться до совєтського раю, а з другого боку в тій же самій большевицькій пропаганді куди не глянь, тільки що й бачиш українських — якщо не скитальця то повстанця. Українські скитальці зганяють сон з большевицьких повік; в Україні повстанці а в цілому світі, в армії Андерса, в англійській і американській арміях, на всіх континентах переляканим большевицьким очам тільки що й ввижається грізна постать українця — сьогодні скитальця, а завтра судді і месника. Большевицькі теж брехні належатимуть до рахунку, що його український месник в свій час предложить большевицькому катові.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

АСТОРІЯ, Н. Й.

На спровадження сиріт.

Дня 17. серпня на зборах Братства св. о. Николая, від. 5 У. Н. Союзу, порушено долю українських сиріт на скитальщині, що тепер знаходяться по всіх закутинах світа. Над тою справою члени довго не дискутували, а ухвалили вислати $10 як вкладку на цей рік від 5 відділу до Зл. У. А. Д. Комітету, а теж збирати на лісту жертви від поодиноких громадян. Того самогоі дня на мітінгу члени зложили по $10: С. Кривень, М. Заровенний; по $5: Ю. Кунька, І. Сидор, П. Гаврилець, С. Антонишин, М. Ґалан; по $3: М. Борух, Л. Литвин; по $2: А. Мартин, П. Барнич, Т. Рудик, А. Галатин; Г. Сененько $1.50; по $1: Н. Петрина, І. Марко. Разом зложили $72.50.

Дальше збіркою на лісти занявся І. Сидор, на котрого руки громадяни зложили такі жертви: В. Чайка $20; по $10: адв. А. Дячук, А. Паламар, М. П. Гринишин, М. А. Климишин; по $5: М. Домирецький, Л. Ґалан, І. Драла, Н. Микитин, А. Ґула, К. Гуменчук, С. Дайсак, О. Гарлов, А. Сидор, І. Кубарик, А. Бурдиґа, І. Лішак, пані Середа, Н. Бродин, М. Пшиняк, П. Кубін, І. Доцик, А. Фіґурська, М. Борис, Г. Василик, К. Бела, А. Періг; по $4: Й. Дума, А. Загоруйко; по $3: А. Чемеринський, Г. Якима, Н. Ривак, Ю. Скиба; В. Врублевський $2.50; по $2: Н. Дайсак, І. Бунько, М. Боковський, Н. Табака, А. Підгірна, А. Дичко, В. Стирановський, І. Швед, К. Опришко, А. Левенець, Н. Левенець, І. Сінґура, Й. Турчак, М. Боднар, І. Зборовський, Ф. Стоколоса, М. Кук, Н. Демчук, С. Іванчук, М. Фіґурський, А. Лукштайн, Й. Олейник, М. Зуский, А. Баграновський, М. Якимицька; по $1: С. Михлів, Р. Врублевський, Н. Білик, М. Драґович, І. Ката, П. Білинський і В. Голубович. На руки підписаного зложили $249.50, а на мітінгу $72.50, що разом зробило суму $322. Всім жертводавцям складаємо щиру подяку. Збірка дальше продовжується. Всі гроші, в сумі $322, на спровадження сиріт вислано до Зл. У. А. Д. Комітету в Філядельфії.

І. Сидор.

ПОШУКУЄМО 215 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свобода" на допомогу українським жертвам війни зложили:

285) Стефан Глинянський, Гейзлетон, Па. $ 100.00

Попередно Проголошено 28,491.85

Разом $28,591.85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA

P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

HEALTH HINTS

("Health Hints" is a regular contribution to this paper by The Medical Society of New Jersey. Questions should be addressed to the Office of the Society, 315 West State Street, Trenton 8, N. J.)

THE MIGHTY LITTLE GALLBLADDER

GALLBLADDER disease is a relatively common condition brought on by bad dietary habits, inadequate rest and the slighting of health rules.

The gallbladder is a small muscular sac under and between the two lobes of the liver. Its chief functions are the collection, storage, and concentration of bile brought to it from the liver. This bile it releases when the stomach contents pass into the small intestine. Gallbladder disease is a chronic inflammation and disturbed function of the gallbladder, in which stones may or may not be present.

One of the outstanding symptoms of gallbladder disease is colic or pain. Gallbladder pain, due to severe contractions of the inflamed organ while attempting to empty its contents, is usually felt in the upper right part of the abdomen over the gallbladder area. Occasionally it may be felt in the pit of the stomach or over the entire abdomen, on the right side of the back, the right shoulder or arm, and it may even be located in the chest and resemble a heart pain. The intensity of the pain varies from a dull ache to a severe colic. As a rule, eating increases the pain because food in the small intestine causes contractions of the inflamed organ.

Jaundice is another symptom which is associated with gallbladder disease. It occurs when there is an obstruction preventing the entrance of bile into the intestine. Passing into the blood, it stains all the tissues.

Both colic and jaundice may be associated with fever, the degree of which varies. It is caused mainly by infection in the gallbladder. Most of the other symptoms caused by gallbladder disease are due to the effect of the disease on the normal functions of the stomach, intestines, and other organs. The symptoms include loss of appetite, constipation or diarrhea, belching, acid regurgitation, heartburn, lump in the chest, distress in the pit of the stomach, flatulence of gas, and loss of weight.

Two important aids in diagnosis of gallbladder disease are bile drainage and x-ray studies. In bile drainage, a thin rubber tube is inserted into the upper portion of the small intestine. Bile is stimulated to flow and allowed to drain, so that various specimens may be collected and examined. By the use of x-rays the gallbladder and its important functions of filling, contracting and emptying may be observed and the presence or absence of stones noted.

ЩО ПИШУТЬ?

НАСТРІЙ СЕРЕД СКИТАЛЬЦІВ.

З листа, писаного в бараці Нова Говерля в Баварії до земляка в Пенсилвенії:

Я числю вже 54 роки, чуюся не при злім здоровлю, лише гризота, яку переживаю, вбиває мене, як зрештою всіх моїх співтоваришів-скитальців. Гризота така: я розбитий, нема при мені нікого з родини. Переживаю велику родинну трагедію. Жінка із старшою замужною дочкою лишилася вдома, а як розказують люди, що прибули звідти, опинилася на Сибірі. Молодша дочка, що працювала у Львові, там залишилася і не знаю, що з нею сталося.

У нас був бій, що тривав сім днів. Одна половина села опинилася під німцями, друга під большевиками. Я був під німцем. Ми були змушені опустити село. Німці забрали всіх мужчин від 14 років життя від родин і пігнали їх на захід до військових робіт. Таким чином я з моїм 15-літнім сином, гімназійним студентом, опинився під німецькою владою. Його, як і всіх подібних товаришів, забрали німці до підвійськових частин, т. зв. „юнаків". Звичайних хлопців брали до протилетунської артилерії, а гімназистів до 17 року життя, між ними й його, до летунських варстатів, а від 17 року до підофіцерської юнацької школи. Про його долю нічого певного не знаю. Мабуть попав в американський полон. Американці всіх тих хлопців звільнили. За різними тут поширюваними поголосками багато з них зголосилося до американської служби як добровольці і мали десь відїхати, але нічого певного в цьому нема. Як би це була правда, то ще було б добре, бо була б надія на врятування життя. Всі пошукування до цеї пори показалися даремні.

Таким чином я пострадав усе, що мав, але опинився, Богу дякувати, серед добрих і чесних людей і живу як сирота. Зрештою тисячі інших живуть так само. Вертатися у цей небажаний „рай" ніхто з нас не думає, краще вмерти на чужині серед нужди. Тепер живемо з ласки УНРРА до Нового Року. Що буде потім, не знати. От живе чоловік без цілі.

Питаєте мене, чи мені чим помогти. Дорогий Пане Друже! Ніколи не був я між тими, що просять, а старався бути між тими, що самі дають. Тому просто стидно вимагати помочи від чужого чоловіка, котрий із доброго серця був ласкавий написати до мене. По правді, то я опинився в чужих порогах в тім, що на мені, одначе, що найконечніше до життя, дістав від УНРРА, а дещо купив. Убоге воно, убоге, але й за те Богу дякувати. Тепер чоловік не старається жити як люди, а поприлюди. На будень дещо є, а до свят ніхто не подивується. Зрештою вимагати від людини, котрої матеріяльного стану не знаєте, не можливе. В мене є ось прохання: в Америці живуть мої кревні, то хотів би їх пошукати... А трете прохання, пробувати найти мого сина, котрого мені видерли, наче яструби.

ДУБЛЯНИ Й ОКОЛИЦЯ.

З листа від скитальця з Німеччини до земляка в Америці:

Тепер напишу дещо з нашого давнього. Дубляни, крім кількох хат, не знищені. Академія, яка так гарно розвивалася за часів Австрії, а потім за Польщі, не представляє жадної вартости за большевиків. Кільканацять коров і телятнику, зараженого туберкулозою, один оґер і більше ніщо. Так було тоді, як я там був за першого большевицького наїзду. Як тепер, не знаю. Я самий був в гімназії у Львові, а потім осівся на селі і мав гарну господарку. За це признали мене большевики в 1940 р. кулаком, відібрали мені землю, наложили на мене 10,000 рублів податку, а коли я не міг його заплатити, арештували мене. Лише Господь мене вирятував, більше ніхто.

Ціллю мого життя було доховати дітей і дати їм освіту. І поблагословив мене Господь добрими дітьми, ціль моя майже була осягнена, однак строга диктатура німецька, а ще гірша большевицька, розбили моє життя, мої думки, а лишилася лише туга, жаль і згадка по минулім. Якщо батьківщина лишиться в таких невідрадних відносинах як сьогодні, то ніхто із тих соток тисяч людей, що опинилися на скитальщині, не думає вертатися домів. Дехто з тих, що поїхали домів, ще встиг вернутися на скитальщину, а решта...

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

3117. Мучковський Осипа і Григорія з с. Жогатин, Львів, від Мучковська Осипа.

3118. Шпонтак Василя з с. Бубровиці, Ужгород, Рущак Катерини, Варвари і Василя з с. Яндрашовці від Шпонтак Михайла.

3119. Рикшинський Василя з пов. Золочів від Руденська-Оришкевич Ярослави.

3120. Штохмаль з с. Пітричі, Золочів від адв. Штохмаль Гриця.

3121. Кривенко Параски Антонівни і Дмитра з Київщини від Кривенко-Любченко Ольги.

3122. Кость Феськи від Карваш Стефанії з села Лаврова, Самбір.

3123. Коваль Дмитра з села Ценева, Долина, від Комар Маріяна.

3124. Степанців Марії з с. Перепильники, Зборів, від Степанців Івана.

3125. До односельчан з села Серафинці від проф. Бачинський Михайла.

3126. До односельчан з села Шляхтова, Новий Торг, від Запряла Івана.

3127. До рідних і знайомих з Бібрки, від Чемеринський Богдана.

3128. Годовський Ілька від Марцюк Володимира.

3129. Сторощук Михайла і Каролини (Савчук) з с. Залуква, Галич, Савчук Софії і Павлини, від Лисак Гарасима.

3130. Лучковий Івана з округи Проскурів від Закопняк Михайла.

3131. Барановський Михайла з Перемишлянщини, від Кащик Миколи.

3132. До рідних з с. Княждвора, Коломия, від Бакай Богдана.

3133. Тураш Степана від д-ра Тураш Єфрема.

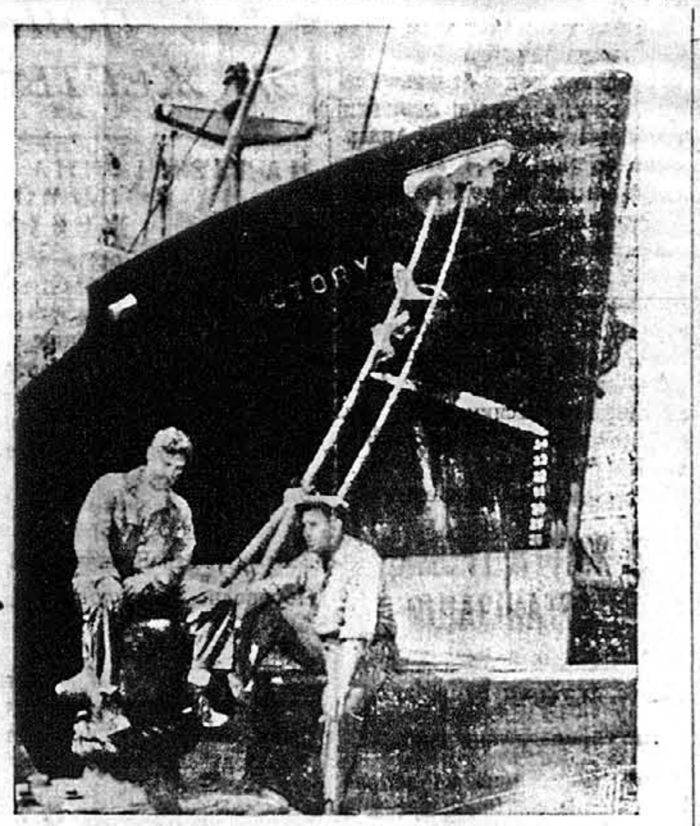
3134. Чайка Кость і Миколи, Гелета Павла, Скорбатюк Семена з с. Вичавки, Дубно, від Чайка Андрія.

3135. Флінта Евгена, Парницька Катерини, Литвин Василя від Флінта Василя.

3136. Романович Параскевії, Марії, Ґуляй Катерини з с. Тологори, Золочів, Купчинський Степана, Червінський Миколи з с. Фільварки Малі, Броди, від Купчинська (Романович) Анни з Бродів.

3137. Кулачок Степана, Діхтярук Прокседи, Дейнеко Демяна, Шпаковський Юстина, Парханчук Прокопа і Томи, Харкавець Андрія і Пилипа, Трофимович Себастіяна від Шукало Харинота з с. Комори, Пінськ.

3138. Ставничий Михайла зі Станиславівщини від Ставничий Івана.

ЛИХІ НА ДИКТАТУРУ ТІТА! — Ці два корабельні робітники, що їх бачимо перед собою, є одними з тих, що відмовились наладовувати корабель продуктами, що їх УНРРА висилає до Югославії. Це тому, що там вояки Тіта зістрилили американських летунів, з яких пять поерло.

3139. Козакевич Андрія і Катерини від Козакевич Нікодима з Бібрки.

3141. Бакланов Івана (артист) від Кобилецька Єлисавети.

3142. Гамадик Анни і Марії (Кучула), Кучула Пазі, Баран Томка всі з с. Фірліїв, Рогатин, від Кучула Петра.

3143. Іванців Олекси, Стасюк Петра, Гук Люськи з с. Коростовичі, Рогатин, від Беньковський Гриця і Войчишин Петра.

3144. Барановська Евдокії (Вагнер) зі Скалата від Вишневський Олександра.

3145. Довогошович Петра з с. Воля Висоцька, Жовква, від Колодій Григорія.

3146. Престаш Івана з с. Заслав, Сянік, від Новак Івана.

3147. Букачевський Микола з Бучача від Пташник Чеслава.

3148. Василько Петра з села Скоморохи Нові, Рогатин, від Блажків Теодора.

3149. Чекита Петра, Мандзій Якова, Федя, Насті і Марії з с. Банева, Підгайці, від Рудик Онуфрія.

3150. Паснок Івана і Миколи, Луцишин Михайла з с. Путятинці, Рогатин, від Білоус Івана.

3151. Звіві Таньки з с. Воля Висоцька, Жовква, від Лебедович Осипа.

3153. Мосійчук Степан, літ 10, десь на скитальщині, син Остапа з с. Коршова, Коломия, нехай відізветься.

3155. Кондратів Теодора і Варвари з с. Ролів, Дрогобич, від Паращак (Біла) Параньки.

3156. Ґаньовська з с. Винники, Львів, від Гуль Петра.

3157. Лучковий Івана з с. Водичок, Проскурів, від Закопняк Михайла.

3158. Світлик О. („Українська Єдність") від Світлик Романа.

3159. Петришин Теофіля і Павла, Штайн Карла, Штупір Анни, Жук Андрія, Антонів Ольги від Петришин Михайла і Юлії (Шевчук) з с. Милятина Ст.

3160. Опалецький Степана, Павликів Семена і Данька з с. Бушковичі, Перемишль, від Шарий Михайла.

3161. Шило Гриця з с. Дрогоїв, Перемишль, від Шило Осипа.

3162. Штохман і земляків з с. Пітричі, Золочів, від Штохман Гриця.

3163. Вівчаровський Володимира, Івана, Михайла і Йосифа з Тернополя від Давидович Діонізія.

3164. Кміт Марії від Баган Івана.

3165. Нестор Катерини, Гнатин Василя від Ворончак Павла і Нестор Миколи з с. Болозви Гор., Добромиль.

3166. Панькевич Миколи з с. Брежава, Добромиль, від Панькевич Михайла.

3167. а) Бакалець Архипа і Трохима, Шопинський Василя, Баранюк Пантелеймона, Василишин Лівона від Бакалець Григорія з с. Терешовець.

3167. б) До братів і знайомих від Педосюк Макар з с. Терешовець.

3168. Андрусів Михайла і Анни від Андрусів Івана з с. Лучинці, Рогатин.

3169. Мишель Яроша від Ярошенко Миколая.

3170. Білинський Олександра, Огородник Дмитра з с. Довге, Стрий, від Голуб Ярослава.

3172. Лиґа Миколи і Дмитра, Дямба Теклі від Лиґа Ольги з с. Мушинки, Новий Санч.

3173. Онушкевич Івана, Гарбіста Михайла з с. Щавного, Сянік, від Гробельський Степана.

3174. Гентош Василя від Гентош Мирослава.

3175. Сидір Анни з с. Стара Ропа, Самбір, від Сидір Михайла.

3176. а) Звір Володимира і Мільки з с. Жовтанці, Львів, від Звір Миколи.

3176. в) Солило Михайла з с. Старе Село від Солило Михайла з с. Бігаль, Любачів.

3176. г) Кущинич Василя з с. Дзвіняч Гор., Турка, від Кущинич Михайла.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати ґрупу і число.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ГАНОВЕР, ПА. — Бр. Преоб. Господнього, від. 29, відбуде свої місячні збори в неділю, 15. вересня, в год. 2. пополудні, в галі церковній. Просимо всіх членів бути приявними. — М. Малищак, секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє всіх членів, що збори відбудуться в неділю, 15. вересня, в годині 2. попол. в салі У. Г. Клюбу, 13 Вашингтон ул. Просимо всіх членів явитися. — В. Комар, В. Мандзій.

ОЛИФАНТ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, відбудуться в неділю, 15. вересня, зараз по Сл. Божій, де звичайно. Просимо членів прийти на означений час та вирівнати свої залеглости. — Секретар.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 15. вересня, в годині 4. пополудні, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. Просимо членів явитись на означений час. — П. Ляхоцький, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що три-квартальні збори відбудуться в неділю, 15. вересня, точно в 2. год. пополудні, в Громадські Домі. Просимо, щоб всі члени були приявні, бо секретар пояснить нові поліси У. Н. Союзу, що доперва ввійшли в життя. — За уряд: П. Закорчемний, предс.; Ф. Рось, кас.; В. Новак, секр.

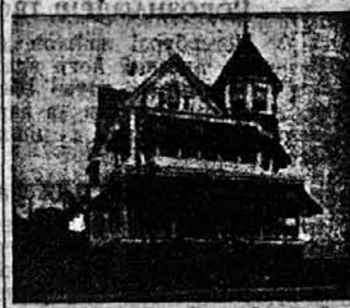
ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Цим повідомляємо членів Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 375, що місячні збори відбудуться в суботу, 14. вересня, в год. 7. ввечір, в домі У. А. Горожан. Члени, що залягають вкладки за два або більше місяців, будуть суспендовані. Тому просимо членів прийти і вирівнати свої вкладки. — Г. Дорожовський, гол.; В. Василюк, кас.; І. Харамбура, секр.

ШУКАЮТЬ МЕШКАНЬ

ПОТРІБНО 2—3 КІМНАТИ
у місті Ню Йорку або в околиці в стейті Ню Йорку на мешкання для скиталки-українки, що приїхала недавно з Европи з однорічною дитиною. Платня за умовою. Шукає 180,2
Mrs. ANNA KURYLLO
222 — 17th St., Brooklyn, N. Y.

ПОШУКУЮТЬ

СТАНИСЛАВ МАКАРУХА з Судової Вишні пошукує кревних **ГАРИ МАКАРА** та **ВОЛОДИМИРА ҐУТАЯ**, котрі жили, або ще живутх в Ню Йорку. Про дальші інформації писати на адресу:
J. D. TYNDICK
164 South St. Morristown, N. J.
Tel: Morristown 4-1636.

ТАРЗАН, ч. 1448. Погорджена приязнь.

Коли рослий тубилець зблизився, Тарзан пізнав його як приязного ватажка Банту.

„Деж ти був за оці місяці?" — запитався Тарзан. „Твої приятелі вже оплакували твою смерть".

Коли Тарзан простягнув руку на знак приязни, Банту нагло потягнув костур взад і вивірив дико свої зуби.

В наступній хвилині Банту махнув великим костуром на голову безборонного малпочоловіка.